

Latweefch u Awifess.

Nr. 15. Zettortdeena 12ta April 1851.

No Birschumuischias.

Lai Deewos jelle drihs beids muhsu behdas, lo mehs zaur lohpu barribas truhkumu zee-scham! Wahja un plifka seema taggad gan pagallam, bet deenas zaur wissu Merz mehne-schu bija faltas un nejaukas un wehl ne rah-dahs ne kur jauna pawaffaras dsihwiba. Tanní nakti starp 19to un 20to Merz Daugawas leddus pee Zehkabstatte aissahje ar lohti semju uhdeni un ne darrija ne kur kahdu skahdi wot nelaimi. Zetti lohti skitti irr un ne warr drihs fusseht, jo semme schinni plifka seema bija dsiili safallusi.

Pee mums leela blehdiba padarrita, no ka mehs eelsch 30 gaddeem ne bijam ne ko dsirde-juschi. Weena negokdiga un beskauniga meita sawu behrinu breesmigi irr nokatwusi. Gan dabbuhs sawu laizigu un muhschigu strahpi!

Masseles gan drihs wissas muischas un mah-jas behrneem uskrikt, bet winnas scho gadd newaid niknas nedf nahwigas, ja laudis tikkai ar prahtu sawus behrnus issfarga no fasalde-schanas. 25ta Merz 1851.

L.

No Dweetes pagasta Illukstes aprinki.

Peekta Nowember isgahjuschä gaddä dauds laudis no basnizas nahkdami dewahs us mah-jahm. Tee jauni sejni gahje taifni par pah-wahn, kur no Bersawkas uppes leels uhdeni bija pahrpluhdis, un kur leddus wehl ne bija deesgan stiprs. Diwi blakkam eedami sejni eeluhse; ne weens ne warreja glahbschanas

deht winneem pee-eet, tapehz ka leddus leelus zilwekus wehl ne nesse. Weens no teem eeluh-fuscheem sehneem tomehr pats iskuhlahs ar Deewa paligu; ohts palikka uhdeni, ar roh-kahm pee leddu turredances. Winna mahte, kam schis bija weenigais dehls, un kas lihds ar winnu basnizä bijusi, to nahwes-breesmäs redsedama brehze pehz paliga, sawus mattus plehsdama. Kad nu weens no Schlofsbergas skohlas-behrneem, arr tanní pulka buhdams, steidsahs klah, fneedse tam eekrittuschan sawu rohku, bet tikkai pats no winna uhdeni erauts, un tikkai ar mohkahn no winna rohkahm israhwahs, tikkai pee mallas un isglahbahs no slihfschanas. Bet tas uhdeni eekrittis nab-hadsinsch, arween wehl pehz glahbschanas kleegdams, ne spehja ilgak pee leddus turree, tapehz ka tam rohlas jau bija nosalluschas, un nogrimme appalsch leddus uhdeni. Gan no ne wissai tahlas muischias atskrehja laudis ar dehleem, ko par leddu pahrlieka, bet Deewam schehl wiss bija par wehli, jo tikkai lihki atradde, ko ne zaur pascha daktera paligu wairs ne warreja atdsihwinaht.

No Wezz-Grihnwaldes (Illukstes apr.) isgahjuschä gaddä 23schä Nowember kahds puifis aissahje us krohgu, un tur wehl dauds zittus krohga-weefus atraddis, kad labbi jau bija to sihwo eewilzis, un ar teem fakibbelejees, no saweem schuhpu-brahleem breesmigi tappe nofiss. Kad augsta teesa to dabbujusi dsirdeht, ta wissus schihs deenas krohga-weefus aizinaja sawa preeskchä, un schauschalas pahrnehme redsoht, kahds leels pulks lauschu to pasuschanas-zeltu staiga, jo tur fanahze jauni puifchi, wezzi wihi, feewas un meitas, kam nu wairak ne ka weenu reisi bija janahk teefas preeskchä, lamehr schi gruntigi to leetu ismeljeja,

un to wainigo pehz likkumeem noteefaja. — Tas nosists puvis, ka teiz, ne mas pee Deewa galda ne bija gabjis, un pawissam no Deewa atlahpees. — Illustes Dekana-lungs winna jau daudskahrt, to no maldischanas us taifnibas-zelleem atgreest gribbedams, ar Deewa wahrdeem norahjis par winna besdeewigu dsihwoschanu, tam rahdidams, zik breefniagas sohdibas Deews tahdeem, kas fawu tizzibu ne turr, jau schinni, bet wehl wairak winna muhscha pefsuhthihs. — Ak faut jelle wissi dsehreji, no tahdeem breefniigem notikkumeemi dsirdedami, pee laika us to dsihthohs, fawu meesu no laizigas, un fawu dwehfeli no muhsigas pasuschanas isglahbt!

x.

Labbibas tihrumis:

(Lihdiba.)

Waffaras fause wissus anglus us tihru-meem gattawus bij padarrijsi. Tahs pilnas wahrpas tschauosteja wehja un jau semmiturris bij isgahjis apraudsiht, woi plahwejus ne buh schoht raidiht. Winsch to ruhmi fawâ schkuhn apdohmadams jau farehkinaja to naudu, ko no fawa tihruma swehtibas fanemschoht, jo schis semneeks bij baggats, bet winna firds bij nepeezeetiga un sikhsta un no laizigahm suhdischanahm pilna.

Pee ta nu guvrs draudses mahzitajs pee-gahje, fazidams: Deewa semmite arri scho gad papilnam maissi dohs; tahs wahrpas pilnas, un ne zik ilgi, tad tee plahweji koplus kuhlus muhsu laukds fasces.

Gan teef, ta semneeks atbildeja, gan drihs ne warrejam wehl jo augligaku gaddu fagai-dih, tihrumis to fehlu daudskahrtigi atkal atdohs.

Us to gohdigs mahzitajs atbildeja, fazidams: faut tad arri prahrtigs semmes koh-pejs tam nedsihwam tihrumam lihdsigs pa-listu; tas tikkai no fehles masumu irr dab-bujis, bet daudskahrtigi atdevis, turprettim

tas zilweks no Deewa tik baggatigi apdahwi-nahts, dauds reises ne zik augtu ne parahd.

Scha runna ta skohpa semneeka firdi sagrabbe, ta ka apkauhnts paliske; jo winsch bij skohps un pilns suhdibas par to nahkamu deemu, un tikkai dohmaht us to dohmaja, ka fewim marretu mantas fakraht. Bet fawu firds apkauhnschanu paslehpdamis winsch ta us mahzitaju fazzijs: Gan illatram wajjadsetu ruhptees fawu mahjas buh schoht labbi apkohpt, lai kahdâ reise arri zitteem kahdu preeku warretu padarriht; tapehz tam zilwekam ar swedreem waiga buhs strahdah, lai pascham pilnigi sagahdatu to, kas wajaga, ta ka tee labbi apkohpti tihrumi to fehlu wairo. Tapohz Deews fawâ gudribâ arridsan us tihru-meem wahrpas pee wahrpahm faleek, ta ka wiss labbibu tihrumis tikkai ka weena wahrpâ buhdama isleekahs.

Us to mahzitajs: gan labbibu tihrumis tahds pilnigs rahnahs, un wahrpâ pee wahrpas liddinajahs, lai preefch daudseem pahtif-schana buhtu. Bet tas isfehjuma laiks ihfs irraid, un tas graudinsch bes zilweka paliga no sevis pascha isaug un falmu stohbrinu un wahrpâ parahd, un tahs plauschanas deenâ arridsan ahtri aiseet. Tapehz tas zilweks gan er patihfchana fawu tihrumu war ap-skattih, bet turklaht arridsan preezatees par to fillu rudsu pukkli un par to far-kanu maggoni, kas wahrpâ starpâ seed, arri us tecm zihrlifcheem dsirdeht, kas no tahn waggahm us debbesi zellahs, Deewam fawu pateizibas dseefminu dseedadami; jo tahs pukkes ne seed welti, un schee ne zellahs welti no wahrpahm ahrâ, us tahn liddinadamees. Jo scheem buhs tihruma lungam peeminneht, ka wehl augustakas leetas dabbujamas, ne ka laiziga barriba un usturra, ne ka ehfchana un dserfchana un suhdischanahm pehz nihzigahm pa-faules leetahm, bet ka zilwekam pee semmes apkohpschanas arri Tas japeeminn, kas winna swedrus swehtija, un kas tam arridsan garrigu barribu un muhsigas dsihwibas maissi tik pilnigi irr dahwinajis.

Tà gohdigs mahzitajs runnaja. Bet tam
föhpmi arrajam fchi runna bij nepatihkama,
un to ar farahwuschu peeri dsürdedams ahs-
gahje prohjam.

Gudra wihra labbas mahzibas
faunai firdei kà zeeta isfmeeschana
rahdahs, un tai kà negahra bar-
riba leekahs.

Chr. S. F.

Smeeklu stahstinsch.

Ungari semmè kahds semneeka puifis, wahr-
dà Turris, kà sawu bruhti Greetu prezzeht
gribbeja, likka no teefas-kunga prezzechanaß-
kuntrakti farakstiht; kad nu tas teefas-kungs
Turrim prassija, kò tas sawai bruhtei buh-
schoht nowehleht, atbildeja tas: wissu kà
paleek, kad es mirstu. „Nè, tas naw deesgan,”
uðfauzahs ta bruhites-mahte, „wehl 100 ohrtes
naudas waijaga klaht likt!” Gan Turris un
arri teefas-kungs feewinai teize, kà ne weens
zilweks ne warroht wairak doht, ne kà win-
nam paßham effoht, bet bruhites-mahte teize,
kà weens wihrs, kà sawu feewu no fids miß-
lejoht, wissu eespehjoht, un kad arri Greetina
Turrim ar assaru pilnahm azzim pahrmette,
kà tas pehz simtu ohfchü til dauds strihdotees,
tad Turris arri teefas-kungam lille kuntrakte
rakstiht, kà winna feewai, kad winsch mirstoht,
ittin wiss paleekohnt un wehl 100 ohrtes. —
Ar to bija bruhites-mahte ar meeru. u.

Kà fadeggufchu lohzelki ahrsteht.

Ta kahds lohzelkis irr fadefs, tad nemm,
zik drihs ween warri, mißstu bohmwillu, kò
watti fauz, un aptinn to lohzelki ar to wat-
tes gabbalu, tad drihs fahpes rimfees. Ta nu
watti gribb noxemt, tad redsefi, kà bohmwil-
lus pußkas pee jehlas meefas buhs peekehru-
schahs; tabs ne nemm wiss nohst, lai aufstums
un puttekli til drihs ne teek klaht. Redsefi, kà
bes wissahm zittahm sahlehm pehz mas deenahm
meesa fadisjhijhs (paliks wessela). M. 3 . . .

G u l t a.

Tribs weeschi: tees'kungs, kapteins, mahzitajs
Pee balta gulbjia trakteer eebrauza.
Lee ehda, dsehra, kas tas labbakais
Tur bij; un glahses föhpä fittoht fauza:
Hurrah! lai dshwo draugu-beedriba,
Kas loimei muhs feheit faredduse ià!

Kad schampaneris tà pahrvarejs bij tohs,
Ka ne spehjia ne weenu nest wairs rumpis
Un islaistees tee labprahrt wehleohs,
Tad zehlahs starp scheem mißleem draugeem dumpis.
Par fo? Par gultu. Weena weeniga
Tik bija tur; kò katriß gribbeja.

Tas karra-kungs, par wisseem duhchigaks,
Wisepirmais isgehrbjahs, tur mestees eefschà;
Bet teefas-kungs, par scho jo manningaks,
Ar johni aßschahwahs tam krustam preeschà
Pee gustas-mallas pirmais nokehrabs
Un diktal' ne kà karra turrejahs.

Tas Deewa-kalps kluffihnam fattijahs,
Ka schnahldami tee sihwejahs tik pikti,
Ka gulta lihds pa plahnri raustijahs:
Brizt, brazt! — tschihks, tschahks! Tas rißbeja tik
dikti,
Ka fainneeks dsürdejs to, drihs eelehja
Un ahtri „Kas par dumpi?” waizaja.

„Peezpaazmits gaddus teefä se h d e j i s!” —
Sauz teefas-kungs; — „ta gulta mammum klahjahs!” —
„Bet es!” — Tà karra-kungs itt ispuhris
Nu eeblahwahs. — Woi man buhs jaftahw kahjas,
Kas diwidemits gaddus lehgeri
No weetas gullejs? Tà kà brihnumi!?

„Un es!” — tà mahzitajs nu eefahka —
„Jau stahwu diwidemits pee zus gaddus
Par kalpu Kristum draudse — basniza,
Pamahzidams tur sweschus, draugus raddus.” —
Tad fainneeks teiza: „Paschi taisni Juhs
Jau spredußchi, kam gulta gulleht buhs.

Tas weens no Jums jau effoht se h d e j i s, —
Tas oħtrais gullejs — draugi, tà Juhs paschi
Patlabban teizeet. — Bet kad treschais schis
Irr tabdus ilguß godpus stahwejs knafchi
Ta kunga deenestà. — Schim gurdenam
Tad gulta kħiħt.” — Un winsch to dewa tam.

E. Dünßberg.

Teesas fluddina schanze.

No Schenberges pagosta teesas tohp fluddina hts, fa Mahrtinam Schlubowskam no tahs paschias pagasta teesas sihme pasudda, kas tam paschom tai 10ta Merz mehnescha deenā 1850 ar to Nr. 63 tappe isdohta, untikoi lihds 10tu November bij geldiga, — tapehz tohp tas usaizinga hts, kas to passi atraddis, loi usdohd tai peeminnetai pagasta teesai, — jo zittodi ta posse neweenum us preefschu ne geldehs. 1

Teesas wahrdā:

W. Sehring, teesas frihweris.

* * *

No Krohna Ururumischas pagasta teesas tohp wissitec, kam kahdas taisnas prassishanas buhtu pee teen Krohna Zimmeresmischas no mahjahn isilsteem fainnekeem, prohti:

- 1) Janne Eltermann no Vittulu mahjahn, un
- 2) Sander Putner no Vittulu mahjahn,
par kurre mantabm parradu dehl konkurse spreesta, ussaizinati, pee saudechanas sawas teesas lihds 2tru Juhni f. g. pee schihs teesas peeteiktees un peeminnetai terminā sanahlt. Krohna Ururumischas pagasta teesa, tai 31ma Merz 1851. 2

(L. S.) Peefehdetajs F. Weiss.
(Nr. 204.) Teesas frihweris Berg.

No Leelas Gezawas pagasta teesas tohp wissi, kam kahdas parradu mellechanas buhtu pee ta nomirruscha fainneka Zehkab Smugge, jeb pee winna un winna nelaika seewas mantas, ussaizinati, loi ar tahdahn mellechanahm un staidrahm peerahdischanahm diwu mehueschu starpa, prohti wisswehlak lihds 25to Mei schi 1851ma gadda pee Leelas Gezawas pagasta teesas peeteizahs, jo wehlak neweenu wairs ne klauhhs un saudehs sawu teesu. Leelā Gezawā, tai 30ta Merz 1851. 2

(Nr. 118.) ††† Peefehdetajs Zehkab Strehli.
Teesas frihweris Everts.

Us parwehleschanu tahs Reiseriftas Majesteeetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Snikkeres pagasta teesas wissi tee, kam kahdas prassishanas pee tahs ofstahtas mantas ta nomirruscha Janne Rupfer, kas Snikkeres pogasta Butku-majjas par fainneku bijis, jeb kas tam nelaikini lo parradā, zaur scho ussaizinari, tai totā August f. g., kas par to weenigu un isflehgshanas terminu nolikts, ar sawahm prassishchanahm un peerahdischanahm pee schihs teesas peeteiktees, ar to pamahzischana, ka tohs, kas

ne buhs lihds tam augschā minnetam terminam preefeikuschees, wehlak wairs ne klauhhs un no schihs mantibas isflehg.

Teklaht tohp zaur scho sinnamu darrishts, fa fa ne-loika mantu, prohti: gohwju-lohpus, oitas un dasch-dashadas mahju-leetas, tai 13tā August f. g. teesas klauhbuhschonā Butku-majjas wairakjoblitateem prett teklahtu naudu pahrdohs. Bulkis-muischā, tai 31ma Merz 1851. 2

Nr. 104.)

F. Sauer, preefhdetais.

Teesas frihweris Johannsen.

No Stuhrumuischhas pagasta teesas tohp wissi preefhihs muischhas pederrigi laudis, kas ahrpusf schi pagasta dshwo un taggad bes passchim usturrabs, ussaizinati, wisswehlak lihds 17tu April f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees. Stuhrumuischā, tai 26tā Merz 1851. 1

(Nr. 24.) ††† Janne Hecht, pagasta wezzakais.
F. Stobbe, pag. tees. frihw.

Pee Krohna Kurfischu pagasta teesas tohp tai 16tā April f. g. weenas nohmas-majjas us gaddeem isnohmatas, un tapehz schi pagasta teesa wissus tohs ussaizina, kas schihs mahjas us o gaddeem gribbetu nohmaht, tai 16tā April f. g. preefch pussdeenas scheit atnahlt, to issohlihanu wehrē nent un sawu wairakjohlischen isteilt. Kurfischu pagasta teesa, tai 27tā Merz 1851. 1

(L. S.) ††† Ant. Lassmann, preefhdetais.

(Nr. 246.) W. Grube, pag. tees. frihw.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas buhtu pee tahs ofstahtas mantas ta nomirruscha Elschau-muischhas waggares un fainneka Kristop Klewinski no Dhrstes-majjahm, un winna wehl dshwodomas feewas Anne Klewinski, tohp zaur scho ussaizinati, pee saudechanas sawas teesas dimu mehneschu starpa, tas irr wisswehlak lihds 16tu Mei f. g., pee schihs pagasta teesas peeteiktees. Krohna Elschau-muischhas pagasta teesa, tai 16tā Merz 1851. 1

††† Pagasta wezzakais M. Wittin.
Teesas frihweris A. Odin.

Zitta fluddina schanze.

Tas pee Naudischu muischhas pederrigs Silke-krohgs ar 15 puurem isflehgjuma istatā laukā un ar plawahm tohp no Zahneem 1851 us arrent issohlihts. Klah-takaß finnas dohd Naudischu muischhas waldischana. 1